

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013CNDIPT
OIPOSDRU

OAMGMAMR

DEZVOLTAREA COMPETENȚELOR PERSONALULUI DIN UNITĂȚILE MEDICALE – TUTORII – ROL DETERMINANT ÎN DERULAREA EFICIENTĂ A STAGIILOR DE PREGĂTIRE ALE ELEVILOR

LADINIA ARDEU, LECTOR, PREȘEDINTE OAMGMAMR, FILIALA ARAD

Îngrijirea bolnavilor se practică din cele mai vechi timpuri, ea a apărut odată cu omenirea. La începuturi, în primele comunități umane, se baza pe autoîngrijire, pe vindecări tradiționale dar, pe măsura evoluției și dezvoltării societății și medicinei, a ajuns o profesie autonomă, o artă: „arta de a îngriji”.

Rolul asistenților medicali în îngrijirile de sănătate este extreme de complex, deoarece asistenții medicali furnizează servicii de îngrijiri generale de sănătate, de natură preventivă, curativă și de recuperare, atât în spitale cât și în asistența primară și comunitară, protejează sănătatea și ameliorează boala, elaborează programe și desfășoară activități de educație pentru sănătate, participă la protejarea mediului ambiant; dacă sunt abilitați ca formatori, participă la pregătirea teoretică și practică a asistenților medicali generaliști în cadrul programelor de educație continuă, la pregătirea personalului sanitar auxiliar și desfășoară activități de cercetare și de educație în instituții de învățământ pentru pregătirea viitorilor asistenți medicali.

Tutorele reprezintă activitatea de suport realizată de un specialist (tutore) pentru a facilita progresul unui cursant sau grup de cursanți care folosesc pentru învățare materiale pregătite în tehnologia învățământului.

Conform reglementărilor europene și naționale, a curiculei Școlii Postliceale Sanitare, nivelul 3 avansat, asistentul medical generalist exercită următoarele funcții esențiale:

- a) da îngrijiri competente persoanelor a căror stare le cere, ținând cont de nevoile fizice, afective și spirituale ale bolnavului în mediul spitalicesc, familial, la școală, la locul de muncă etc.;
- b) observă situațiile sau condițiile fizice sau afective care exercită un efect important asupra sănătății și comunică aceste observații celorlalți membrii ai echipei medicale;
- c) formează și dirijează personalul auxiliar necesar pentru a răspunde nevoilor serviciului de asistență din orice instituție de sănătate.

Cu această responsabilitate, asistentul medical generalist trebuie să aprecieze în orice moment care sunt îngrijirile de care fiecare bolnav are nevoie și să le asigure în mod corespunzător. Numărul de ore de învățământ de bază pentru asistenții medicali generaliști este de minimum 4.600. Proporția destinată învățământului clinic (stagii) trebuie să reprezinte cel puțin jumătate din timpul consacrat învățământului total. Numărul de ore pentru învățământul teoretic și tehnic nu trebuie să fie mai mic de o treime din timpul consacrat formării în totalitate.

I. Învățământului clinic (stagii) – reprezintă instruirea efectuată în spitale, instituții de sănătate, inclusiv servicii de îngrijire medicală la domiciliu. Este o instruire coordonată.

Învățământul clinic (stagii) trebuie să aibă ca obiect toate aspectele rolului de asistent medical în materie de îngrijiri de sănătate la acest nivel, incluzând prevenirea bolii, educația sanitară, precum și îngrijirile de sănătate de primă urgență, de reanimare și de transfuzie sanguină.

Acesta include:

1. medicină generală și specialități medicale;
2. chirurgie generală și specialități chirurgicale;
3. îngrijirea copilului și pediatrie;
4. igiena și îngrijirile mamei și nou-născutului;
5. sănătate mintală și psihiatrie (pe cât posibil într-un serviciu specializat);
6. îngrijirea persoanelor în vârstă și geriatrie;
7. îngrijiri la domiciliu.

Școala, instituție care conferă calificări, exercită mai multe funcții, ce se grupează în două categorii:

Funcții postulate, manifeste, explicate;

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMFOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013CNDIPT
OIPOSDRU

OAMGMAMR

Funcții nepostulate, latente, implicite, de multe ori involuntare.

Funcțiile postulate ale școlii sunt:

1. **Funcția de educare sau integrare socială** a indivizilor prin care se formează deprinderi și convingeri pentru respectarea normelor de conviețuire.
2. **Funcția de asigurare a instrucției sau transmiterii a informației, respectiv a moștenirii culturale.** Școala contribuie la formarea culturii generale, care în societatea informațională, nu mai poate fi asigurată doar de familie sau biserică.
3. **Funcția de pregătire profesională,** în sensul că școala asigură o diplomă care adeseori permite ocuparea unui post pe piața muncii. Școala pregătește pentru o specializare, aspect necontestat, dar controversat în ce privește momentul declanșării lui.

Funcțiile nepostulate ale școlii

1. **Alocarea de statusuri și pregătirea pentru roluri sociale.** O diplomă nu dă numai dreptul de a practica o meserie, dar oferă șansa ocupării unei poziții sociale, plasarea într-o ierarhie socială. Există strânsă corelație între nivelul diplomei școlare și statusul social al persoanei. Chiar și diplomele care nu atestă pregătirea strictă într-o profesie sunt necesare pentru accesul la o anumită poziție socială.

Statusul cultural, profesional și cel economic au rol hotărâtor în configurarea statusului social al unei persoane.

În societățile moderne, statusul profesional apare ca un factor central în constelația de statusuri parțiale, care compun setul de statusuri ale persoanei. Statusul formal se referă la diferențierea gradelor de autoritate conferite angajaților de către organizație. Ele se exteriorizează prin folosirea simbolurilor statusului, adică prin obiecte sau însemne ce reflectă poziția unei persoane în cadru ierarhiei instituționale.

Statusul informal se referă la prestigiul acordat indivizilor pe baza unor trăsături necerute expres de organizație.

Rolul social reprezintă un model de comportare asociat unui status, punerea în act a drepturilor și datoriilor prevăzute de statusurile indivizilor și grupurilor într-un sistem social.

Ca aspect dinamic al statusului, rolul social exprimă atât un comportament efectiv, cât și o prescripție normativă. Rolul social reprezintă ansamblul de comportamente pe care în mod legitim îl așteaptă ceilalți de la individul care ocupă o poziție socială determinată, un status social. În raport cu statusul, rolul social este mai flexibil. Statusul poate rămâne neschimbat, pe când rolul social se schimbă pe măsura cerințelor sociale.

Fiecare individ își asumă rolul sau rolurile cu o fidelitate mai mare sau mai mică în raport cu modelele existente în societatea globală sau în grupurile de apartenență. El poate inova în raport cu modelul de așteptare, în funcție de aptitudinile, perceperea și selecția modelelor, de aici rezultând diferența dintre “intrarea în rol” “stereotipul social”.

Locul important pe care îl dețin cadrele medicale în societate decurge din valoarea atașată vieții, sănătății, morții.

2. **Reproducerea structurii sociale.** O anumită organizare a societății se reface prin înlocuirea succesivă a generațiilor de către cele noi, care trec prin școală și care prin educația formală dobândită, acced la diferite poziții sociale.

3. **Asigurarea mobilității sociale,** adică a mișcării în spațiul social. Școala mediază relația dintre mediul de proveniență sau de origine și destinația socială.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMFOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013CNDIPT
OIPOSDRU

OAMGMAMR

Baza conceptuală a calificărilor medicale obținute prin învățământul postliceal Cadrul european

Rezultatele învățării reprezintă setul de cunoștințe, deprinderi și/sau competențe pe care o persoană le-a dobândit sau este capabilă să le demonstreze după finalizarea procesului de învățare. Rezultatele învățării sunt declarațiile privitoare la ceea ce se așteaptă ca o persoană să știe, să înțeleagă și/sau să fie capabilă să facă la sfârșitul unei perioade de studiu.

Competențe conferite

Competența cognitivă (de cunoaștere), care presupune utilizarea teoriilor și conceptelor precum și a cunoștințelor informale obținute prin experiență.

Competența funcțională (abilități practice)

Competența personală, care presupune modul de comportare într-o situație specifică.

Competența etică, care presupune demonstrarea unor anumite valori personale și profesionale.

O calificare este dobândită atunci când un organism abilitat constată că nivelul de învățare la care a ajuns o persoană a atins un anumit standard al capacităților de cunoaștere, deprinderilor și competențelor generale. Standardul rezultatelor învățării este confirmat prin intermediul unui proces de evaluare sau prin finalizarea cu succes a unui program de studiu. Învățarea și evaluarea în vederea obținerii unei calificări se poate realiza printr-un program de studiu și/sau prin experiența la locul de muncă.

O calificare conferă recunoașterea oficială a valorii rezultatelor învățării pentru piața muncii, precum și pentru educația și formarea profesională continuă. O calificare conferă un drept legal de a practica o profesie.

Cadrul calificărilor este un instrument pentru dezvoltarea și clasificarea calificărilor în concordanță cu un set de criterii specifice nivelurilor de învățare dobândite. Acest set de criterii poate fi implicit în descriptorii calificărilor sau poate fi explicit sub forma unui set de descriptori de nivel.

Cadrul calificărilor poate cuprinde toate rezultatele învățării și rutele de învățare sau se poate limita la un anumit sector educațional, cum ar fi de exemplu: educația inițială, educația adulților și formarea profesională sau la un anumit domeniu ocupațional.

În învățământul postliceal sanitar unitățile de competență incluse în descrierea calificării sunt:

- ***unitățile de competență cheie*** (comunicare profesională, comunicare profesională în limba străină, tehnologia informației și comunicației aplicată, elemente de managementul calității, elemente de management de proiect), unitățile de competență cheie pot fi transferabile mai multor calificări de același domeniu.
- ***unități de competență tehnice specializate***

Evaluarea procesului de formare profesională se realizează respectând următoarele principii ale evaluării:

- Validitatea
- Fidelitatea
- Aplicabilitatea practică și rentabilitatea
- Credibilitatea
- Compatibilitatea cu învățarea eficientă
- Flexibilitatea

Îngrijirile medicale acordate de către asistenții medicali trebuie să fie de calitate, sunt îngrijiri care satisfac nevoile reale ale pacientului, sunt disponibile și accesibile, răspund așteptărilor rezonabile ale pacientului, permit o coordonare eficientă între personal și organizație, se bazează pe un nivel înalt de cunoștințe privind gestiunea serviciilor de educație, prevenire, diagnostic și tratament și se acordă într-un mediu care conferă siguranță fizică și psihică pacientului.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMFOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013CNDIPT
OIPOSDRU

OAMGMAMR

Calitatea este o noțiune foarte greu de definit datorită caracterului său multidimensional. De aceea există numeroase modalități în care este definită calitatea, depinzând de persoana care este întrebată (pacient, medic, asistent, asigurator sau alt actor din sistemul de îngrijiri de sănătate).

Activitatea de tutoriat reprezintă :

- O activitate centrată pe rezolvarea nevoilor elevilor în procesul de îngrijire
- O relație de suport și îndrumare pe un timp determinat a acestora.

Tutorele este o persoană avizată, de încredere și cu multă experiență, care este preocupată de dezvoltarea și educarea persoanelor în formare.

- Daloz (1990, 223) a subliniat faptul că tutoratul efectiv este similar cu activitatea de a-l ghida pe elev.

- Relația de tutorat cere alocarea unui timp special de lucru, activitate în beneficiul elevilor, al profesorilor și al școlii.

În determinarea locurilor de stagiu tutorii trebuie să țină seama de următorii factori:

a. Învățământul clinic de îngrijiri la nivel de asistent medical trebuie să aibă în ansamblul său o valoare educativă, de aceea:

- trebuie să existe un personal calificat suficient de numeros pentru a asigura o calitate satisfăcătoare a îngrijirilor de sănătate la nivel de asistent;

- trebuie să existe condiții satisfăcătoare în materie de sedii și de material utilizate pentru îngrijirea bolnavilor

b. În toate serviciile în care elevii asistenți sunt repartizați în cursul formării lor practice trebuie să existe în orice moment cel puțin un asistent medical cu diplomă care poate asigura supravegherea și suficient personal de alte categorii pentru a evita ca elevului să i se încredințeze sarcini fără valoare educativă pentru el.

c. Asistenții medicali cu diplomă din serviciile acreditate ca teren de stagiu trebuie să colaboreze la supravegherea și formarea elevilor aflați sub responsabilitatea maiștrilor instructori ai școlii.

Rolul tutorelui:

-diagnosticarea problemelor cursanților, ajutor în privința aptitudinilor de învățare, suport pentru activitățile practice, îmbogățirea conținutului cursului, interpretarea materialului de curs, în general acele activități al căror scop este promovarea și facilitarea învățării.

Ce se așteaptă să știe elevii la intrarea în școală?

Se presupune că ar deține:

⇒ cunoștințe și abilități necesare pentru a începe și urma un curs

1. să ia notițe
2. să se documenteze înainte despre tema cursului
3. să poată pregăti un set de întrebări
4. să cunoască relațiile profesor – elev
5. să poată lua cuvântul în public, să susțină un referat
6. să știe și să poată susține o discuție de lămurire a neclarităților
7. să-și noteze explicațiile primite

⇒ conștientizarea îndatoririlor ce le revin în cadrul contextului educațional:

- a) ce sarcini de învățare trebuie completate
- b) cum și când trebuie realizate lucrările
- c) comportamentul la curs

Scopurile tutoratului sunt:

- oferirea de oportunități elevilor de a se familiariza cu cultura organizațională, a-și îndeplini rolul și a interacționa cu ceilalți membri ai școlii;
- introducerea elevilor în specificul activității lor și al modului de organizare a studiului, de utilizare a resurselor oferite pentru formare;

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMFOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

CNDIPT
OIPOSDRU

OAMGMAMR

- stabilirea unei relații de încredere și sprijin reciproc între tutore și elev;
- încurajarea elevilor în a-și dezvolta propriul stil de studiu în construirea viitoarei cariere;
- contribuția la dezvoltarea moralei și a motivației;
- crearea unei atitudini de promovare a gândirii creatoare și inovatoare în cadrul învățământului medical;

Obiectivele tutoratului:

1. informarea elevilor cu privire la organizarea școlii, diversele filiere de studii și perspective profesionale;
2. ajutarea elevilor să-și programeze cursurile;
3. orientarea elevilor în cadrul studiilor în raport cu proiectul lor profesional;
4. sprijinirea din punct de vedere metodologic a elevilor;
5. formarea competențelor prin analizarea lucrului grupei, lucrului în echipă, identificarea și înțelegerea caracteristicilor individuale;
6. demonstrarea unei etici profesionale;
7. conștientizarea exigenței de actualizare a competențelor anterioare;
8. reperarea de informații disponibile și selecționarea documentelor utile;
9. explorarea pistelor metodologice pentru a forma deprinderi și cunoștințe eficiente;
10. pregătirea, analizarea și elaborarea materialului pedagogic necesar activităților

Formele tutoratului:

1. Tutoratul dinaintea începerii cursurilor

- informarea elevilor despre modul de organizare a școlii, facultății și a cursurilor
- ajutarea acestora în gestionarea cursurilor
- primirea și integrarea elevilor
- pregătirea pentru formalitățile administrative

2. Tutoratul personalizat

- întâlniri între elev și tutore la cerere
- oferă elevilor care au întâmpinat greutăți ocazia de a analiza problemele întâmpinate și de a adopta soluțiile adecvate

3. Tutoratul de după începerea cursurilor

- ajutorul pe care îl primesc elevii în rezolvarea lucrărilor
- orientarea elevilor în domeniul proiectelor profesionale

Relația de tutorat:

- încurajează relațiile de supraveghere și ajutorare
- ajută persoanele tutorate să își dezvolte întregul potențial
- sprijină în dezvoltarea viziunii de viitor
- implică dezvoltarea de parteneriate active în cadrul comunității virtuale
- elimină barierele de orice tip

Avantajele tutoratului pentru tutore:

Oferă oportunitatea de:

- a stabili o relație cu elevii
- a contribui la procesul de dezvoltare a învățării elevului
- a dezvolta competențe în cadrul comunității de studiu
- a reflecta asupra propriilor procedee, strategii, formări
- a împărtăși experiența sa și cunoștințele sale
- a cunoaște noi puncte de vedere

Avantajele tutoratului pentru elev:

- îi întărește cunoștințele și competențele proprii
- îi crește gradul de înțelegere a subiectului de cercetare
- îi dezvoltă un mediu propice în care o revizuire constructivă poate fi inclusă
- îi aduce sfaturi judicioase, ajutor și încurajări
- îl ajută să-și stabilească puncte forte de sprijin

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMFOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OIPOSDRU

OAMGMAMR

- îi procură o unealtă forte în învățare
- îi oferă posibilitatea de a lega contacte și de a dezvolta relații
- îi stimulează reflexia asupra posibilităților de găsire a unui loc de muncă în viitor

Avantajele tutoratului pentru comunitatea studioasă

- crește nivelul de învățare al comunității datorită faptului că membrii săi sunt mai bine informați și mult mai competenți
- oferă un mediu de muncă stimulativ și eficient
- favorizează o mai bună comunicare și o distribuție a valorilor
- oferă oportunități de grupe de întrajutorare în învățare
- formează, furnizează sau recomandă persoane care ar putea să promoveze tutoratul în rândul celorlalte cadre
- permite identificarea potențialilor candidați calificați în scopul de a acoperi viitoare nevoi de recrutare

Beneficiile activității de tutorat:

- elevii sunt mult mai bine pregătiți
- crește motivația propriei deveniri în rândul elevilor
- elevii câștigă mai multă independență
- perfecționează gândirea critică
- crește nivelul relaționării între profesor, domeniul de studiu și percepțiile de viitor
- îmbunătățește gradul de pregătire și calificare a absolvenților

Standardele profesiei de tutor

1. Tutorii sunt persoane cu abilități didactice deosebite.

Tutorii demonstrează interes față de parcursul de învățare al elevilor și pot asigura succesul în învățare al acestora

2. Tutorii dețin abilități deosebite de comunicare pentru a sprijini dezvoltarea plenară a elevilor.

Aceste capacități includ abilitatea de a asculta cu atenție, de a pune întrebări care duc către noi înțelegeri, angajarea efectivă în rezolvarea cooperativă de probleme și oferirea de critici cu scop mobilizator, îndrumări privind utilizarea eficientă a timpului.

3. Tutorii demonstrează respect față de rolul unic de tutor.

Tutorii ajută la sprijinirea, dezvoltarea și evaluarea abilităților celor îndrumați. Ei demonstrează atitudine etică și abilități de comunicare interpersonală pentru a dezvolta o relație de încredere și pentru a-și păstra rolul de persoană resursă.

4. Tutorii demonstrează abilități organizatorice avansate necesare în stabilirea și întreținerea unei relații productive de tutoriat.

Tutorii ajută în cadrul programului lor de activitate dezvoltarea unui repertoriu complex de abilități și deprinderi, evaluează permanent nevoile elevilor pentru a stabili noi jaloane de dezvoltare, ajută la dobândirea unei atitudini reflective față de ce s-a dobândit și la crearea obișnuinței de autoevaluare permanentă.

5. Tutorii demonstrează implicare față de problemele școlii ca și comunitate profesională de învățare.

Tutorii contribuie la îmbunătățirea mediului școlar/universitar în scopul sprijinirii învățării continue și dezvoltării de noi perspective academice.

6. Tutorii manifestă interes față de propria practică și sunt permanent la curent cu noutățile în domeniu.

Tutorii caută îmbunătățirea permanentă a practicilor lor, apreciază criticile constructive ca răspuns la eforturile lor, sunt angajați în procese sistematice de analiză bazate pe nevoile elevilor lor, nevoile școlii și standardele profesiei lor.

Capacități ale tutorelui

a) *capacitatea de a primi și de a prezenta* (pe sine, pe ceilalți, instituția, programul, obiectivele, cerințele, parcursurile de pregătire)

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMFOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013CNDIPT
OIPOSDRU

OAMGMAMR

b) *capacitatea de a culege și de a analiza așteptările și motivațiile personale și ale elevilor* (implică nevoile și așteptările relative la cerințele universitare, relative la propriul parcurs profesional și de studiu, relative la materia predată)

c) *capacitatea de a elabora și de a expune cunoștințe* (realizarea proiectelor de activitate)

d) *capacitatea de organizare și observare a clasei* (împărțirea în subgrupe, distribuirea de roluri și de sarcini de studiu, grile de observare a elevilor și a propriilor comportamente, rezolvarea dificultăților intervenite)

e) *capacitatea de a-i încuraja și de a-i motiva pe elevi* (instrumente simple de evaluare formativă, modalități de dialog personalizate, sfaturi privind metodologia de studiu pentru grupe restrânse, aptitudini în a organiza momente de recreere)

f) *capacitatea de pregătire metodică a cursurilor* (studii documentare, cataloage de instrumente și resurse didactice, modalități de elaborare de obiective și scenarii pentru cursuri, autoevaluarea propriei practici)

g) *capacitatea de perfecționare permanentă a competențelor profesionale și a propriei practici* (căutarea permanentă de elemente de competență necesare pentru sine, portofoliu personal, lecturi de specialitate, cercetare aprofundată)

Activități de tutorat

1. *Adaptarea cunoștințelor disciplinare ale tutorelui la realitatea obiectivă*

(traducerea în termeni potriviți nivelului elevilor făcând informația accesibilă)

2. *Monitorizarea grupei*

- a ține cont de nevoile elevilor găsind metode adaptate nevoilor acestora, nivelului de interes, nivelului de progres în studiu

- calcularea timpului și aplicarea unui ciclu de secvențe adaptate conținuturilor de învățare

3. *Analizarea activității grupei*

- analiza practicilor

- evidențierea punctelor de reper pentru a diversifica modurile de intervenție la nevoile elevilor

4. *Lucrul în echipă* – itinerarii de descoperire a informațiilor necesare

5. *Identificarea și înțelegerea caracteristicilor individuale*

6. *A se îngriji de actualizarea propriilor practici și cunoștințe* (fiind mereu la curent cu noutățile din domeniul tutoriatului)

7. *Diversificarea metodelor de tutore* (ajutor individual și colectiv alternat, schimburi ghidate între elevii noi și elevii mai vechi)

8. *Aprofundarea analizelor de nevoi* – în sensul specificității acestora

9. *Dezvoltarea unei politici academice de tutoriat*

10. *Conceperea și realizarea unui caiet de sarcini care să urmărească progresul elevilor*

11. *Evaluarea calității și a efectelor tutoratului*

Performanța tutorelui este una dintre cele mai dificile arii de evaluare și ameliorare, datorită, pe de o parte, varietății problemelor întâmpinate de cursanți și, pe de alta parte, specificului activității de suport tutorial - strâns condiționată de factorii de personalitate. Un pas dezirabil în această direcție îl constituie analiza de către tutorii înșiși a formularelor de feedback de la cursanți. Aceste formulare - anonime - sunt completate la finalul primelor secvențe de instruire. O structură posibilă este alcătuită din lista caracteristicilor dezirabile atribuite tutorelui, care sunt considerate pe două nivele: general valabil (pentru a stabili importanța tipului de suport/ interacțiune pentru cursant) și aplicate propriului tutore:

Fără importanță	De mică importanță	Importanță medie	Importanță	Foarte importantă	Nu se aplică / Indecis		Dezacord total	Dezacord	Mediu	Acord	Acord total	Nonaplicabil
1	2	3	4	5	6	Caracteristica / trasatura	1	2	3	4	5	6
Importanta generala a caracteristicii							Se aplica tuturor de la grupa mea					
						a. Claritatea explicatiilor						
						b. Entuziasm pentru subiectele de continut						
						c. Stimularea judecatii personale						
						d. Organizare eficienta						
						e. Stimularea eficienta a discutiilor de grup						
						f. Calitatea canalului de comunicare folosit						
						g. Rezolvarea problemelor specifice pe care le întâmpin						
						h. Încurajarea tuturor cursantilor în cadrul discutiilor de grup						
						i. Ma încurajeaza sa contribui la sesiunile de lucru comune						
						j. Promptitudinea raspunsurilor						
						k. Explicatii clare în privinta erorilor						
						l. Încurajari individuale						
						m. Disponibilitate						
Mary Thorpe, 1988												

Procesul de evaluare nu include necesar aplicarea unor chestionare, se poate realiza și în cadrul activităților comune cu cursanții, sau prin discuții cu ceilalți tutori. Ameliorarea activității tutoriale într-un program de educație implică o monitorizare a calității suportului oferit tuturor cursanților și o evaluare continuă din partea tutorilor, a interacțiunilor cu un grup de elevi. Esența tutoratelor trebuie să rămână receptivitatea la problemele cursantului, promptitudinea și calitatea răspunsurilor oferite, ceea ce necesită nu doar evaluare de sistem, ci și autoevaluarea continuă a tutorelui.

Privind spre viitor...

Pregătirea profesională a asistenților medicali, include, după cum am văzut, formarea de competențe atât specializate cât și competențe cheie, fiind vizate dezvoltarea profesională dar și cea personală, evidențiată prin următoarea metaforă:

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMFOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013CNDIPT
OIPOSDRU

OAMGMAMR

Metaforă

Pe o insulă îndepărtată, tinerii învățăcei aflați în căutarea unei abordări teoretice și practice pentru a explica existența umană și-au propus să consulte mai mulți înțelepți.

Primul înțelept le propune o filozofie de viață care are la bază culoarea albastră. El subliniază cu convingere că cea mai importantă culoare a curcubeului este cea albastră. Al doilea înțelept îmbrăcat în întregime în haine roșii, le prezintă o filozofie total diferită. El laudă virtuțile culorii roșii, care ar fi culoarea cea mai importantă pentru realizarea confortului oricărei persoane.

Contrar celor doi colegi cel de-al treilea înțelept a început să laude meritele culorii galbene. El le vorbește pe larg despre pace, confort și liniște. A alege galbenul înseamnă, după acest înțelept, a alege pacea interioară.

Apoi, tinerii elevi asistă la prezentarea filozofiilor fondate pe combinarea a două culori primare..... Și de data aceasta fiecare înțelept pretinde, pe rând, că modul lui de abordare ar fi cel mai eficient pentru înțelegerea existenței umane.

După aceste discursuri majoritatea tinerilor învățăcei se întrebau confuzi și dezorientați ce culori să aleagă și ce criterii. La capătul câtorva zile de reflexie, ei sunt convocați în cadrul unei întâlniri pentru a comunica ce orientare filosofică au ales. Spre marea lor surpriză, ei au fost primiți de marele lor „guru” al insulei care a și contabilizat opțiunile, foarte dispersate, exprimate: combinații de două culori-58%; albastru-20%; galben-13%; roșu- 9%.

Marele „guru” le-a propus apoi o experiență. El a dispus culorile curcubeului pe un disc pe care a început să-l rotească. Pe măsură ce el accelera mișcarea apărea spre marea uimire a tinerilor elevi, culoarea albă. Au început atunci să discute împreună despre natura și compoziția acestui nou fenomen.

Profesia de asistent medical implică responsabilitate crescută, și nu rareori, tensiuni morale extreme. De aceea, pentru asistenții medicali este importantă atât pregătirea profesională, precum și modul de raportare la propria persoană, echipa medicală și la pacienți, autocontrolul și toleranța la stres, capacitatea de testare a realității, de soluționare a problemelor. Și nu în ultimul rând, ca indicator al excelenței – **caracterul** – Ernest C Lawrence, laureat al premiului Nobel: „În activitatea științifică măsura excelenței nu e dată de competența tehnică, ci de caracter.”

BIBLIOGRAFIE:

1. Brut, M. (2006). *Instrumente pentru E-learning. Ghidul informatic al profesorului modern*. Iași: Polirom
2. Chelcea, S. (2004). *Metodologia cercetării sociologice*. București: Editura Economică
3. Duta I, "Managementul și calitatea îngrijirilor acordate de nurse în cadrul problematicii actuale a Sănătății publice", 17 octombrie 2003, Bucuresti
4. Elefanti M, Brusoni M, Mallarini E „La qualita nella Sanita”, Egea, 2001
5. Enachescu D „Sănătatea și serviciile de sănătate din Romania”, Bucuresti, martie, 2003
6. Enăchescu D, Ciutan M, Chiriac N D, „Sistemul spitalicesc din București și posibilitatea reformării sale”, Medical Update, martie-aprilie 2003
7. Moga C , „Ghid de evaluare a satisfacției utilizatorilor de servicii medicale” în
8. Moga C, Marcu A, Minca DG, Mihalcea Eliade O, „Comunicarea intra și interorganizațională: Ghid de tehnici”, ISPB Bucuresti, 2003b
9. Tereanu, C., "Evaluarea îngrijirilor: un instrument de decizie pentru managerii din sănătate", Medicina Modernă, vol X, n. 7, iulie 2003
10. Tereanu, C., "Măsurarea volumului de îngrijiri: necesitate sau modă" Viața Medicală, Anul XV, n. 696, 2 mai 2003
11. Lege nr. 95 din 14 aprilie 2006 (*actualizată*) privind reforma in domeniul sănătății
12. Ordin nr. 386 din 7 aprilie 2004 privind aprobarea Normelor de aplicare a Legii drepturilor pacientului nr. 46/2003
13. OUG 144/2008 privind exercitarea profesiei de asistent medical generalist, moașă și asistent medical, precum și organizarea și funcționarea OAMGMAMR
14. Legea nr. 128/12.07.1997 privind Statutul cadrului didactic- Mentor, cu modificările și completările ulterioare